KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 20.12.2024 r.
COM(2024) 594 final

2024/0329 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy między Unią Europejską a Gruzją o ułatwieniach w wydawaniu wiz

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Umowa między Unią Europejską a Gruzją o ułatwieniach w wydawaniu wiz („umowa o ułatwieniach")[1] weszła w życie 1 marca 2011 r. Celem umowy o ułatwieniach jest wprowadzenie, na zasadzie wzajemności, ułatwień w wydawaniu wiz obywatelom Unii i Gruzji planującym pobyt nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu. W preambule do umowy o ułatwieniach podkreślono pragnienie ułatwienia bezpośrednich kontaktów między ludźmi, będących ważnym warunkiem stałego rozwoju więzi gospodarczych, humanitarnych, kulturalnych, naukowych i innych między Unią Europejską a Gruzją.

Art. 14 ust. 5 umowy o ułatwieniach stanowi: „Każda ze Stron może zawiesić niniejszą umowę w całości lub w części ze względu na porządek publiczny, ochronę bezpieczeństwa narodowego lub ochronę zdrowia publicznego. O decyzji w sprawie zawieszenia powiadamia się drugą Stronę nie później niż 48 godzin przed jej wejściem w życie. Z chwilą ustania powodów zawieszenia umowy Strona, która zawiesiła stosowanie niniejszej umowy, niezwłocznie zawiadamia o tym drugą Stronę".

W preambule do umowy o ułatwieniach podtrzymano zamiar realizacji długoterminowego celu w postaci wprowadzenia ruchu bezwizowego dla obywateli Gruzji i Unii, pod warunkiem spełnienia wszystkich warunków bezpiecznej mobilności i odpowiedniego zarządzania nią. Na tej podstawie w czerwcu 2012 r. rozpoczęto dialog między UE a Gruzją na temat liberalizacji reżimu wizowego. W lutym 2013 r. Komisja Europejska przedstawiła rządowi Gruzji plan działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego („plan działania"). Plan działania obejmował cztery bloki zagadnień: bezpieczeństwo dokumentów, w tym biometria (blok I), zintegrowane zarządzanie granicami, polityka migracyjna i azylowa (blok II), porządek publiczny i bezpieczeństwo (blok III) oraz stosunki zewnętrzne i prawa podstawowe (blok IV). W planie działania przedstawiono szereg precyzyjnych kryteriów odniesienia w obrębie tych czterech bloków zagadnień, istotnych z technicznego punktu widzenia, w celu przyjęcia ram ustawodawczych, politycznych i instytucjonalnych (etap 1) oraz zapewnienia ich skutecznego i trwałego wdrożenia (etap 2).

Od czasu rozpoczęcia dialogu między UE a Gruzją na temat liberalizacji reżimu wizowego Komisja przyjęła cztery sprawozdania[2] dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat postępów Gruzji w realizacji kryteriów ustalonych dla poszczególnych bloków zagadnień na pierwszym i drugim etapie realizacji planu działania. W czwartym i ostatnim sprawozdaniu przyjętym 18 grudnia 2015 r. Komisja uznała, że Gruzja dokonała niezbędnych postępów i podjęła wszystkie reformy konieczne do zapewnienia skutecznej i trwałej realizacji pozostałych kryteriów. Na podstawie tej oceny 9 marca 2016 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 539/2001 w celu zwolnienia obywateli Gruzji z obowiązku posiadania wizy. Wniosek ten został przyjęty i na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/372 z dnia 1 marca 2017 r.[3] przeniesiono Gruzję

[1] Dz.U. L 52 z 25.2.2011, s. 34.

[2] COM(2013) 808 final, COM(2014) 681 final, COM(2015) 199 final, COM(2015) 684 final.

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/372 z dnia 1 marca 2017 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać

z załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 539/2001[4] do załącznika II do tego rozporządzenia, przyznając tym samym wszystkim obywatelom Gruzji posiadającym paszporty biometryczne wydane zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) zwolnienie z wymogu posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich na pobyt nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

Zgodnie z art. 8 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r.[5], które zastąpiło rozporządzenie (WE) nr 539/2001, Komisja monitoruje, czy Gruzja nadal przestrzega wymogów liberalizacji reżimu wizowego, i przedstawiła odpowiednią ocenę i zalecenia w swoim sprawozdaniu rocznym w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego.

W siódmym sprawozdaniu Komisji w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego[6] odnotowano, że w 2024 r. Gruzja przyjęła przepisy, których wdrożenie podważa prawa człowieka i podstawowe wolności. Dotyczy to „ustawy o przejrzystości wpływów zagranicznych" przyjętej w maju 2024 r. oraz pakietu legislacyjnego dotyczącego „wartości rodzinnych i ochrony małoletnich" przyjętego we wrześniu 2024 r. „Ustawę o przejrzystości wpływów zagranicznych" przyjęto pomimo krytycznej opinii Komisji Weneckiej[7] i wielu apeli UE o uchylenie tej ustawy. Ustawa podważa wolność zrzeszania się i wypowiedzi, prawo do prywatności, prawo do udziału w sprawach publicznych, a także zakaz dyskryminacji. Uciążliwe wymogi dotyczące sprawozdawczości i szerokie uprawnienia przyznane Ministerstwu Sprawiedliwości w zakresie kontroli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i mediów zwiększają ryzyko selektywnego i arbitralnego stosowania.

W konkluzjach z 27 czerwca 2024 r. Rada Europejska podkreśliła, że przyjęta ustawa stanowi regres względem co najmniej trzech z dziewięciu kroków określonych w zaleceniu Komisji dotyczącym statusu kraju kandydującego (dezinformacja, polaryzacja, oraz prawa podstawowe i zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego). Rada Europejska stwierdziła, że sposób działania władz Gruzji zagraża ścieżce tego kraju do członkostwa w UE i *de facto* prowadzi do wstrzymania procesu akcesyjnego.

„Ustawa o wartościach rodzinnych i ochronie małoletnich" oraz osiemnaście zmian w obowiązujących przepisach zostały przyjęte bez uprzednich konsultacji publicznych i szczegółowej analizy zgodności z normami europejskimi i międzynarodowymi. Ten pakiet legislacyjny, podpisany 3 października, podważa prawa podstawowe narodu gruzińskiego i zwiększa stygmatyzację i dyskryminację. Działania ustawodawcze i ciągłe utrzymywanie się homofobicznej mowy nienawiści sprawiły, że lesbijki, geje, osoby biseksualne, transpłciowe,

---

wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Gruzja), Dz.U. L 61 z 8.3.2017, s. 7.

4 Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1.

5 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (tekst jednolity), (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

6 COM/2024/571 final.

7 Pilna opinia w sprawie ustawy o przejrzystości wpływów zagranicznych wydana przez Komisję Wenecką 21 maja 2024 r.

niebinarne, interseksualne i queer (osoby LGBTIQ) w Gruzji otacza atmosfera coraz bardziej wroga i stygmatyzująca.

Plan działania Gruzji na lata 2024–2026 dotyczący wdrożenia strategii w zakresie praw człowieka przyjęto po ograniczonym procesie konsultacji i nie zawiera on przepisów dotyczących osób LGBTIQ i ochrony prywatności. Plan działania częściowo odnosi się do wolności religii lub przekonań. Nadal nie wyeliminowano znacznych luk w ramach strategicznych w odniesieniu do ochrony praw mniejszości, w tym reprezentacji mniejszości. Realizacja planu działania jeszcze się nie rozpoczęła i nie określono jasno metod monitorowania jego realizacji.

W konkluzjach Rady Europejskiej z 17 października 2024 r. potwierdzono, że proces akcesyjny Gruzji został wstrzymany i zaapelowano do władz Gruzji, aby przyjęły demokratyczne, kompleksowe i trwałe reformy, zgodnie z podstawowymi zasadami integracji europejskiej.

We wnioskach zawartych w komunikacie w sprawie polityki rozszerzenia UE z 2024 r.[8], opublikowanym 30 października 2024 r., Komisja Europejska oceniła postępy Gruzji we wdrażaniu dziewięciu kroków określonych w komunikacie w sprawie rozszerzenia z 2023 r. jako ledwie nieznaczne, przy równoczesnym regresie w zakresie wymiaru sprawiedliwości i praw podstawowych, w tym wolności wypowiedzi.

Po tym, jak władze gruzińskie ogłosiły 28 listopada zamiar zaprzestania negocjacji z UE do 2028 r. (czyli do kolejnych wyborów parlamentarnych) i odmowy przyznania dotacji budżetowych do tego czasu, w wielu gruzińskich miastach wybuchły masowe protesty. Liczne sprawozdania, w tym sprawozdania gruzińskiego Obrońcy Publicznego, mówią o celowym stosowaniu przez władze nieproporcjonalnej siły i brutalnych metod oraz arbitralnych aresztowań, które mogą obejmować tortury i inne formy brutalnego traktowania. Według doniesień władze posunęły się do poważnych aktów przemocy, arbitralnych aresztowań i złego traktowania demonstrantów, polityków i dziennikarzy, aby powstrzymać protesty. Do tej pory funkcjonariusze policji ani członkowie nieformalnych grup przemocy nie zostali pociągnięci do odpowiedzialności za swoje czyny.

1 grudnia 2024 r. wysoka przedstawicielka i wiceprzewodnicząca oraz komisarz ds. rozszerzenia potępiły tłumienie pokojowych protestów. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka i Rada Europy wezwały również władze Gruzji do przestrzegania międzynarodowych standardów praw człowieka. Organy te w swoich oświadczeniach przypomniały o spoczywających na państwach zobowiązaniach do promowania środowiska sprzyjającego korzystaniu z prawa do pokojowych zgromadzeń bez dyskryminacji oraz o tym, że każde użycie siły przez służby ochrony musi mieć charakter wyjątkowy i być zgodne z zasadami legalności, konieczności, proporcjonalności, ostrożności i niedyskryminacji.

Działania podjęte przez władze gruzińskie są zatem sprzeczne z wartościami UE i podważają dobre stosunki między UE a Gruzją.

W siódmym sprawozdaniu Komisji w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego wskazano, jakie kroki Gruzja powinna podjąć w trybie pilnym, aby rozwiać obawy Komisji, i odnotowano, że obecnie rozważa się ewentualne uruchomienie

[8] COM(2024) 690 final.

mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego w odniesieniu do niektórych kategorii osób.

W celu ochrony porządku publicznego państw członkowskich i Unii właściwe i proporcjonalne jest, aby państwa członkowskie wymagały wizy od obywateli Gruzji posiadających ważne paszporty dyplomatyczne i podróżujących do Unii Europejskiej, ponieważ osoby te reprezentują interesy sprzeczne z interesami, które doprowadziły do zawarcia przez Unię umowy o ułatwieniach.

W tym kontekście Komisja uważa, że najbardziej odpowiednim i proporcjonalnym działaniem jest zawieszenie niektórych artykułów umowy o ułatwieniach wizowych, które przewidują ułatwienia dla niektórych szczególnych kategorii osób ubiegających się o wizę, bez uruchamiania na tym etapie mechanizmu zawieszającego określonego w art. 8 rozporządzenia (UE) 2018/1806.

Kategorie osób ubiegających się o wizę, w odniesieniu do których należy zawiesić odpowiednie postanowienia umowy o ułatwieniach wizowych:

– członkowie oficjalnych delegacji Gruzji, którzy na oficjalne zaproszenia skierowane do Gruzji uczestniczą w oficjalnych spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w wydarzeniach organizowanych na terytorium jednego z państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;

– członkowie rządów i parlamentów krajowych i regionalnych Gruzji, gruzińskiego Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego;

– obywatele Gruzji posiadający ważne paszporty dyplomatyczne wydane przez Gruzję.

W odniesieniu do tych grup osób ubiegających się o wizę należy zatem zawiesić stosowanie następujących artykułów umowy o ułatwieniach wizowych: art. 4 ust. 1 lit. b) „Dokumenty potwierdzające cel podróży”, art. 5 ust. 1 lit. b) i c), art. 5 ust. 2 lit. a) i art. 5 ust. 3 „Wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu”, art. 6 ust. 1 i art. 6 ust. 3 lit. c) i f) „Opłaty za rozpatrzenie wniosku wizowego”, art. 7 „Czas trwania procedury ubiegania się o wizę” oraz art. 10 ust. 1 „Paszporty dyplomatyczne”.

Po wejściu w życie decyzji Rady szczegółowe zasady przewidziane w tych postanowieniach przestaną obowiązywać. Pozostałe artykuły umowy nie zostają zawieszone.

Jako że Gruzja jest wymieniona w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 i w związku z tym wszyscy obywatele Gruzji korzystają ze zwolnienia z obowiązku posiadania wizy na podstawie prawa wtórnego UE, aby częściowe zawieszenie umowy o ułatwieniach wizowych było skuteczne, powinny towarzyszyć mu środki, które mają zostać wprowadzone przez państwa członkowskie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia.

Art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2018/1806 stanowi, że państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątki od zwolnienia z obowiązku wizowego wobec posiadaczy paszportów dyplomatycznych, paszportów służbowych/urzędowych lub paszportów specjalnych. W związku z tym po wejściu w życie decyzji Rady państwa członkowskie powinny, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy, wprowadzić niezbędne środki w swoim wewnętrznym porządku w celu stosowania obowiązku wizowego wobec posiadaczy paszportów dyplomatycznych, służbowych/urzędowych i paszportów specjalnych wydanych przez Gruzję oraz powiadomić o tych środkach pozostałe państwa członkowskie i Komisję zgodnie z art. 12 ust. 1

rozporządzenia (UE) 2018/1806. Komisja wyda wytyczne, w których zwróci się do państw członkowskich o wprowadzenie tych środków.

W następstwie środków wprowadzonych przez państwa członkowskie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2018/1806 wobec osób, których to dotyczy, zastosowanie będą miały przepisy ogólne rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy)[9].

Niniejsza decyzja nie będzie mieć negatywnego wpływu na kontakty międzyludzkie, ponieważ obywatele Gruzji posiadający paszporty zwykłe będą nadal korzystać ze zwolnienia z obowiązku wizowego podczas podróży do UE na pobyt krótkoterminowy.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek jest spójny i komplementarny z rozporządzeniem (UE) 2018/1806, które wymienia Gruzję wśród państw, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego, ale umożliwia państwom członkowskim wprowadzenie wyjątków od tego zwolnienia wobec posiadaczy paszportów dyplomatycznych, paszportów służbowych/urzędowych lub paszportów specjalnych.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Inicjatywa ta jest spójna z polityką stosunków zewnętrznych UE (w tym z kwestiami dotyczącymi praw człowieka i podstawowych wolności), a w szczególności z polityką rozszerzenia UE w odniesieniu do państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, które mają perspektywy przystąpienia do UE.

Inicjatywa ta jest spójna z polityką UE w zakresie migracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa, ponieważ jej celem jest przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z bezpieczeństwem i migracją nieuregulowaną w strefie Schengen.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Proceduralną podstawą prawną wniosku jest art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Materialną podstawą prawną jest art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Główny cel i treść planowanego aktu dotyczą częściowego zawieszenia stosowania niektórych postanowień umowy o ułatwieniach, a zatem wchodzą w zakres wspólnej polityki wizowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 77 ust. 2 lit. a) TFUE.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

nie dotyczy

[9] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy), (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

- **Proporcjonalność**

Niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zamierzonego celu, a mianowicie zawieszenia spoczywającego na UE i jej państwach członkowskich obowiązku zapewnienia pewnych ułatwień urzędnikom Gruzji i posiadaczom paszportów dyplomatycznych wydanych przez Gruzję oraz umożliwienia państwom członkowskim skorzystania z możliwości przywrócenia obowiązku wizowego dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych wydanych przez Gruzję.

- **Wybór instrumentu**

Cele niniejszego wniosku można osiągnąć jedynie w drodze aktu zawieszającego stosowanie umowy o ułatwieniach wizowych. W związku z tym niezbędna jest decyzja Rady zawieszająca umowę o ułatwieniach wizowych.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

nie dotyczy

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Regres demokracji w Gruzji, w tym przyjęcie w maju 2024 r. „ustawy o przejrzystości wpływów zagranicznych" oraz przyjęcie we wrześniu 2024 r. pakietu legislacyjnego dotyczącego wartości rodzinnych i ochrony małoletnich, a także przebieg wyborów parlamentarnych w październiku 2024 r. i brutalne stłumienie protestów w grudniu 2024 r. były wielokrotnie omawiane na forum Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa oraz Rady do Spraw Zagranicznych. 16 grudnia 2024 r. Rada do Spraw Zagranicznych przedyskutowała kwestię reakcji UE na ostatnie wydarzenia w Gruzji, w tym na zapowiedź rządu o zamiarze nieotwierania negocjacji akcesyjnych do 2028 r., następujące po nim masowe protesty oraz coraz częstsze akty przemocy wobec demonstrantów, mediów i opozycji politycznej. Wysoka przedstawicielka podkreśliła, że UE obniżyła poziom kontaktów politycznych z władzami Gruzji i wstrzymała pomoc przynoszącą bezpośrednie korzyści tym władzom, oraz zapowiedziała, że osiągnięto porozumienie i zwrócono się do Komisji o przedłożenie wniosku w sprawie przywrócenia obowiązku wizowego dla posiadaczy gruzińskich paszportów dyplomatycznych.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

nie dotyczy

- **Ocena skutków**

nie dotyczy

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

nie dotyczy

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma negatywnego wpływu na ochronę praw podstawowych w Unii Europejskiej.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Zgodnie z Traktatami do Komisji należy dokonanie w imieniu Unii powiadomienia Gruzji, przewidzianego w art. 14 ust. 5 umowy o ułatwieniach, w celu wyrażenia zgody Unii na częściowe zawieszenie umowy o ułatwieniach.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

nie dotyczy

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Zgodnie z art. 1 wniosku należy zawiesić stosowanie niektórych postanowień umowy przewidujących ułatwienia dla niektórych kategorii obywateli Gruzji ubiegających się o wizę krótkoterminową, a mianowicie dla członków oficjalnych delegacji gruzińskich, członków rządów i parlamentów krajowych i regionalnych Gruzji, członków Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego Gruzji, którzy wykonują swoje obowiązki służbowe, oraz dla obywateli Gruzji posiadających ważne paszporty dyplomatyczne. Chodzi o następujące postanowienia: art. 4 ust. 1 lit. b) „Dokumenty potwierdzające cel podróży”, art. 5 ust. 1 lit. b) i c), art. 5 ust. 2 lit. a) i art. 5 ust. 3 „Wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu”, art. 6 ust. 1 i art. 6 ust. 3 lit. c) i f) „Opłaty za rozpatrzenie wniosku wizowego”, art. 7 „Czas trwania procedury ubiegania się o wizę” oraz art. 10 ust. 1 „Paszporty dyplomatyczne”.

Po przyjęciu decyzji Komisja przyjmie wytyczne dotyczące wykonania niniejszej decyzji oraz środków uzupełniających, które państwa członkowskie powinny wprowadzić zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2018/1806.

2024/0329 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie częściowego zawieszenia stosowania Umowy między Unią Europejską a Gruzją o ułatwieniach w wydawaniu wiz

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a) oraz art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Umowa między Unią Europejską a Gruzją o ułatwieniach w wydawaniu wiz („umowa o ułatwieniach”) weszła w życie w dniu 1 marca 2011 r.

(2) Celem umowy o ułatwieniach jest wprowadzenie, na zasadzie wzajemności, ułatwień w wydawaniu wiz obywatelom Unii i Gruzji planującym pobyt nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu. Umowa o ułatwieniach przyczynia się do zacieśnienia kontaktów międzyludzkich oraz propagowania wartości, w tym poszanowania praw człowieka i zasad demokratycznych.

(3) Zgodnie z art. 14 ust. 5 umowy o ułatwieniach każda ze stron może zawiesić umowę w całości lub w części ze względu na porządek publiczny, ochronę bezpieczeństwa narodowego lub ochronę zdrowia publicznego. O decyzji w sprawie zawieszenia należy powiadomić drugą stronę nie później niż 48 godzin przed jej wejściem w życie. Z chwilą ustania powodów zawieszenia umowy Strona, która zawiesiła stosowanie umowy o ułatwieniach, musi niezwłocznie powiadomić o tym drugą Stronę.

(4) W 2024 r. Gruzja przyjęła „ustawę o przejrzystości wpływów zagranicznych” oraz pakiet legislacyjny dotyczący „wartości rodzinnych i ochrony małoletnich”. Przepisy te podważają prawa podstawowe Gruzinów, w tym wolność zrzeszania się i wolność wypowiedzi, prawo do prywatności, prawo do udziału w sprawach publicznych, oraz zwiększają stygmatyzację i dyskryminację.

(5) W konkluzjach z dnia 27 czerwca 2024 r. Rada Europejska podkreśliła, że „ustawa o przejrzystości wpływów zagranicznych” stanowi regres, jeśli chodzi o kroki określone w zaleceniu Komisji dotyczącym statusu kraju kandydującego, i wezwała władze Gruzji, by jasno wyraziły swoje intencje poprzez odwrócenie obecnego kierunku działań, które zagrażają dążeniu Gruzji do członkostwa w Unii Europejskiej i prowadzą *de facto* do wstrzymania procesu akcesyjnego. W konkluzjach z dnia 17 października 2024 r. Rada Europejska potwierdziła, że obrany kierunek działań zagraża europejskiej ścieżce Gruzji i *de facto* wstrzymuje proces akcesyjny, oraz zaapelowała do Gruzji o przyjęcie demokratycznych, kompleksowych i trwałych reform, zgodnie z podstawowymi zasadami integracji europejskiej.

(6) W dniu 28 listopada 2024 r. władze Gruzji ogłosiły, że nie będą dążyć do otwarcia negocjacji akcesyjnych z Unią Europejską do 2028 r. Zapowiedź ta wywołała masowe protesty w wielu miastach gruzińskich, na które władze gruzińskie zareagowały przy

użyciu nieproporcjonalnej siły i brutalnych metod, a także arbitralnych aresztowań i złego traktowania demonstrantów, polityków i dziennikarzy.

(7) Działania podjęte przez Gruzję stanowią naruszenie podstawowych zasad, na jakich oparte było zawarcie umowy o ułatwieniach i są sprzeczne z interesem Unii i jej państw członkowskich. W szczególności działania te nie są zgodne z prawami człowieka i zasadami demokratycznymi, a tym samym są sprzeczne z wartościami Unii i utrudniają stały rozwój więzi gospodarczych, humanitarnych, kulturalnych, naukowych itp. między Unią a Gruzją.

(8) W związku z powyższym w siódmym sprawozdaniu Komisji w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego[10] wskazano, jakie kroki Gruzja powinna podjąć w trybie pilnym, aby rozwiać obawy Komisji, i odnotowano, że obecnie rozważa się uruchomienie mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego w odniesieniu do niektórych kategorii osób.

(9) W celu ochrony porządku publicznego państw członkowskich i Unii właściwe i proporcjonalne jest, aby państwa członkowskie wymagały wizy od obywateli Gruzji posiadających ważne paszporty dyplomatyczne i podróżujących do Unii Europejskiej, ponieważ osoby te reprezentują interesy sprzeczne z interesami, które doprowadziły do zawarcia przez Unię umowy o ułatwieniach. Należy zatem zawiesić stosowanie niektórych postanowień umowy o ułatwieniach przewidujących zwolnienia dla obywateli Gruzji posiadających ważne paszporty dyplomatyczne oraz ułatwienia dla niektórych kategorii obywateli Gruzji ubiegających się o wizę krótkoterminową, a mianowicie dla członków oficjalnych delegacji gruzińskich, członków rządów i parlamentów krajowych i regionalnych Gruzji oraz członków Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego Gruzji, którzy wykonują swoje obowiązki służbowe.

(10) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE[11]; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jej przyjęciu i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.

(11) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.

(12) Ze względu na powagę sytuacji w Gruzji niniejsza decyzja powinna wejść w życie jak najszybciej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zawiesza się stosowanie następujących postanowień Umowy między Unią Europejską a Gruzją o ułatwieniach w wydawaniu wiz:

a) art. 4 ust. 1 lit. b) – w odniesieniu do członków oficjalnych gruzińskich delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie skierowane do Gruzji mają uczestniczyć w oficjalnych spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany,

[10] COM/2024/571 final.

[11] Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

a także w wydarzeniach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;

b) art. 5 ust. 1 lit. b) – w odniesieniu do członków rządów krajowych i regionalnych Gruzji oraz członków gruzińskiego Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego;

c) art. 5 ust. 1 lit. c) – w odniesieniu do stałych członków oficjalnych gruzińskich delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie wystosowane do Gruzji mają uczestniczyć w regularnych spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;

d) art. 5 ust. 2 lit. a) – w odniesieniu do członków oficjalnych gruzińskich delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie mają regularnie uczestniczyć w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w wydarzeniach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;

e) art. 5 ust. 3 – w odniesieniu do kategorii, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. a);

f) art. 6 ust. 3 lit. c) i f) – w odniesieniu do członków rządów krajowych i regionalnych Gruzji oraz gruzińskiego Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego oraz członków oficjalnych gruzińskich delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie wystosowane do Gruzji mają uczestniczyć w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;

g) art. 10 ust. 1 – w odniesieniu do obywateli Gruzji posiadających ważne paszporty dyplomatyczne wydane przez Gruzję;

h) art. 6 ust. 1 – w odniesieniu do opłat za rozpatrzenie wniosków wizowych w przypadku kategorii obywateli i osób, o których mowa w art. 6 ust. 3 lit. c) i f) oraz w art. 10 ust. 1;

i) art. 7 – w odniesieniu do kategorii obywateli i osób, o których mowa w art. 6 ust. 3 lit. c) i f) oraz w art. 10 ust. 1.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie drugiego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący